

Handwritten:
Muggabo
Lappeland
1901 - 1911.

Arrende-Kontrakt.

Till *Lars Peter Månsson Jortfarande*
öfverlåter jag härmed mitt uti Skärstad socken, Wista härad af Jönköpings län belägna hemman
Muggabo med Fogut Lappeland, ett fjärdedel Mantal Frälse, lydande
under Lyckås säteri, att bruka under en tid af *tio (10)* år räknad från den 14 Mars *1901* till
den 14 Mars *1911* emot följande villkor:

1:o) I årligt arrende betalar arrendatorn

Tre Hundra Femtio (350)

kronor, hvilka erläggas å Lyckås Gårdskontor med hälften den 1 December
och den andra hälften påföljande 14 Mars.

2:o) Till hemmanet får arrendatorn begagna de egor *han nu innehar*

3:o) Oberoende af den jordrymd, som blifvit till arrendatorn öfverlåten, åligger det honom att för
Muggabo utgöra och bekosta alla onera, skatter och
avgifter ~~utom eganderättsbevilning~~, antingen de i penningar, arbetsskyldighet eller annorledes utgå till
kronan, indelningsverket, presterskapet, kommunen och dess tjenare och ehvad de efter hemmantal, bevill-
ningstaxering eller efter andra grunder äro eller framdeles blifva bestämda. De vägar som äro det ut-
arrenderade hemmanet redan tilldelade äfvensom dess andel i skiftesvägar, skall arrendatorn med dikning,
sönderslagen sten och grusfyllning i laggildt stånd försätta och underhålla samt derå verkställa snö-
skottning.

4:o) Om jag så för godt finner att under arrendetiden begära dagskörslor, skall arrendatorn vara skyl-
dig att i omgång med ~~öfriga underlydande~~ som iklädt sig denna skyldighet, desamma utgöra med tvenne
hästar, arbetsför karl och kördon, som af mig godkannes.

Då arrendet skall erläggas, godtgöres arrendatorn med *1* kr. öre för hvarje körsel eller
öre per centner för hvarje mil full eller börjad.

5:o) Det åligger arrendatorn att i lagligt skick underhålla *Muggabo & Lappeland*
samtliga åbyggnader, hvilka skola vara rödfärgade, trädgård, gärdesgårdar, grindar och staket, hvilka emot-
tagas och aflemnas efter syn, och förbehåller jag mig att när jag för godt finner, härå anställa syn, samt
vid förefinnande af vanvård eller bristfällen de samma genom lega på arrendatorns bekostnad iståndsätta.

Har arrendatorn under arrendetiden uppfört någon nybyggnad och dertill erhållit från mig bidrag
med virke, arbete eller penningar vare han, sedan sådan byggnad blifvit honom tillsynad, pliktig att vid
afträdet densamma i laggildt stånd aflemna, eller ersätta kostnaden för dess iståndsättning.

6:o) Arrendatorn är skyldig att tillfullo, af mig godkändt värde, brandförsäkra alla åbyggnader å egendomen, äfvensom gröda och lösörebo i Länets Allmänna Brandstodsbolag samt betala de deraf följande årliga afgifter.

7:o) Under ingen förevändning är det arrendatorn medgifvet att på grund af förmenad genfordran innehålla förfallet arrendebelopp, hvilket vid påföljd som för kontraktsbrott skall rätter dag erläggas.

8:o) Jordegaren förbehåller sig uteslutande rätt att sjelf afgifva röster vid val af prest, orgelnist, klockare och skollärare inom församlingen, samt äfven öfva jagt och fiskesrättigheten.

9:o) Arrendatorn eger att efter ^{anvisning} utsynning, som af mig besörjes, å Lyckås gods bekomma följande:

- Alla till underhåll af byggnader och stängsel vid hemmanet erforderliga barrskogseffekter, *Vid sågen plank & bräder mot 16 öre pr kubf. öfrigt virke beräknas tas efter de utgifterna jordegaren fått betänkas för sammans kuggning, kätning & förädling*
- Erforderligt virke till allmänna byggnader inom församlingen.
- Till vedbrand vid hemmanet årligen: *fysa vindfällor & Frosky* famnar, hvarje famn 6 fot hög, 6 fot bred och 3 fot lång, samt äfven efter anvisning ~~windfällor~~, stubbar, grenar och ris.

10:o) Utan jordegarens medgifvande får arrendatorn icke vid påföljd som för kontraktsbrott, på annor man öfverlåta detta arrendekontrakt, hvilket äfven anses hafva inträffat, derest arrendatorn afflyttar från gården, eller han afträder all sin egendom till borgenärens förnöjande; och är arrendatorn jemväl vid enahanda påföljd förmenad, att om dess bo afsluta lösöreköp, att sjelf eller genom andra utöfva försäljning af starka drycker, att åverka egendomens skogar eller planteringar, att utan skriftlig tillåtelse verkställa svedjande eller jordbränning, att å egendomen fiska eller jaga, att å egendomen föda getter, att emottaga inhysesbjon, herbergera eller i sin tjenst anställa vanfrejdade personer, att låta så eller skörda till hälften eller under arrendetiden bruka annan jord än den härmed upplåtna samt att från egendomen bortföra hö, halm, gödsel eller jordblandningar. Vidare har arrendatorn gjort sig skyldig till kontraktsbrott, ifall han med hel eller half bevisning blifver förvunnen till urbota lagbrott eller fäld till ansvar för fylleri.

11:o) Det åligger arrendatorn att indela all åkerjorden i ett visst antal på det närmaste lika stora skiften, att drifvas i sådant vœxelbruk, att årligen minst $\frac{2}{7}$ delar bära gräs, $\frac{1}{7}$ delar vintersäd och $\frac{1}{7}$ delar *bestås från jorden med såväl öppna som täckta diken* trädas, stenbrytes, dikas och gödslas, samt att, inom utgången af andra arrendeåret hos jordegaren göra skriftlig, bevittnad anmälan om den skiftesindelning och den växtföljd han i öfverensstämmelse med förestående grunder funnit lämplig antaga; försummar arrendatorn inom här ofvan stadgad tid göra sådan anmälan, är jordegaren berättigad att i afseende å skiftesindelning och växtföljd lemna föreskrift, som af arrendatorn skall följas. Sedan i dessa afseenden bestämmelser en gång skett, får den, vid påföljd som för kontraktsbrott, icke utan ömsesidigt medgifvande ändras.

12:o) Vid afträde skall arrendatorn, utan att därför erhålla ersättning, aflemna dels $\frac{1}{7}$ del af åkerjorden bevuxen med råg eller, om jag det önskar, med hvete utsädd med tillräckligt utsäde före den 15 September i sommardrifven, väl gödslad och omsorgsfullt beredd jord, $\frac{2}{7}$ del af åkerjorden bärande gräs utsädd i hälften af denna rymd våren 1809 och den andra hälften våren 1810 med 12 Kyr råb - 4 alrike - 8 hirtklippen, 14 timoty samt 4 engros - 22 sås summa 36 kyr frö pr hektar å hvarje tunnland, dels all den öfriga åkerjorden höstdrifven med plog, dels ock till vârfoder 850 centner hö och 1700 centner halm, hälften vintersäds och hälften vârsäds, allt godt och väl bergadt.

13:o) Alla på *Muggelbo* område belägna hus och hustomter jemte tillhörande trädgårdar, hvilka af *Muggelbo* nuvarande arrendator icke brukas, förbehåller sig jordegaren rätt att disponera.

14:o) Utan ersättning är jordegaren berättigad å *det utnämnda hemmanets område* hämta grus, sand, kalksten och andra mineralier som der kunna finnas.

15:o) Om under arrendetiden jag så för godt finner, åligger det arrendatorn att, utan ersättning,

såväl borttaga vissa gärdsgårdar å hemmanets egor, *som äta dylika urinom hemmanet eller i dess yttergräns*

16:o) Alla från Lyckås Gårdskontor utgående order är arrendatorn skyldig utan ersättning framskaffa till närboende.

17:o) Om någon af de löftesmän, som ikläda sig ansvarighet för detta kontrakts fullgörande under arrendetiden aflider, kommer i obestånd eller af annan anledning blir befriad från borgensansvarigheten, skall arrendatorn vid påföljd som för kontraktsbrott, inom två månader derefter ställa aman fullt vederhäftig borgen.

18:o) De tvistefrågor om tillämpning af bestämmelserna i detta kontrakt, hvilka möjligen uppstå emellan jordegaren och arrendatorn, få icke dragas under domstols pröfning, utan skola afgöras af gode män, mot hvilkas beslut i hvarje förekommande fall ändring icke får sökas. Gode männen skola utses sålunda, att jordegaren och arrendatorn välja hvardera en samt dessa båda den tredje. Om någon af parterna icke inom fjorton dagar efter tillsägelse utser god man och derom gör anmälan hos vederparten eller om de af parterna utsedde godemän icke vid första sammanträdet sänjas i val af den tredje, skall domhufvanden i häradet anmodas verkställa det bristande valet.

19:o) Förväntar jag af arrendatorn och dess husfolk höflighet samt hörsamhet och lydnad emot mig och min betjening uti de stycken, som den i enlighet med detta kontrakt kan hafva att antyda. Brister arrendatorn i fullgörandet af någon i detta kontrakt bestående punkter, är han skyldig, utan åtnjutande af fardag egendomen genast afträda, samt ersätta all den förlust jordegaren derigenom kan komma att lida.

20: Innom utgångs af halva arrendetiden åligger det arrendatorn efter anvisning hafva upskat, dikat, sten- & stubbit minst en half ($\frac{1}{2}$) hektar

21: Inga berberisbuskar få vis påföljd som för kontraktsbrott finnas å hemmanet. Öfrige m. fr. ordliga buskar skola väl efterhållas

22: Arrendatorn förbjudas i skog skogskavel, kora eller skog, intaga frammanens besterkearter eller strängla frödomar med jordegarens vika, all vis påföljd som för kontraktsbrott

23: Den i 1880 års karta med Nr 273 betecknade åkerlyckan utlägges till betet

24: Höjst en fjuntedel samt vidt af samtliga betevercalen är arrendatorn skyldig utan ersättning upplata för jordegarens skogskulturen

25: Mossarne böva täckdikas, öppna diken oredigade skola vara minst 1,8 m breda i botten, 0,5 m breda i toppen & 0,9 m djupa

26: Kommer väg & järnväg att anläggas öfver hemmanet tillsläppas arrendatorns jord vertue utan ersättning

27: Jordegaren förbehåller sig rätt efter bekant ord i hemmanets ~~och~~ ^{och} skogsmarken utan att arrendatorn därför har rätt fördraga någon slags ersättning

28: Tre skogar utlägges enl kartan Nr 366 a, of 307, of 308, 277-282 & of delar of 309 & of 311, så mycket som nu är beväxt med björkskog, ofördas från betet

Af detta kontrakt äro två lika lydande exemplar upprättade, af hvilka det ena förvaras af arrendatorn.

Lyckås den 31 Aug 1890

James Hamilton

Med förestående kontrakt förklarar jag mig nöjd, och förbinder mig till dess noggranna uppfyllande.

Lyckås som ofvan.

L. P. Mansson

Att Grefve James Hamilton och Lars Petter Mansson egenhändigt undertecknat, intygas af oss på en gång närvarande vittnen:

Axel J. Bengtsson

Skjultemärkt

Såi ofoanstående kontraktets fullgörande jag undertecknade in för begge och begge för en i full borgen såsom för egen skuld.
Lyckås som ofvan.

Johan Larsson,
Fogelkär

H. E. Svensson.
Källeryd

Att Johan Larsson, Fogelkär och H. E. Svensson Källeryd egenhändigt tecknat sina namn till vitnen på en gång närvarande vittnen.

Axel J. Bengtsson

Skjultemärkt